

Vantaan kaupungin taloussuunnitelman 2017-2010 lähetekeskustelu

Keskustelun aikana kuultiin seuraavat ryhmäpuheenvuorot:

Jukka Hako, Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
Lauri Kaira, Kokoomuksen valtuustoryhmä
Johannes Nieminen, Perussuomalaisten valtuustoryhmä
Timo Juurikkala, Vihreä valtuustoryhmä
Antero Eerola, Vasemmistoliiton valtuustoryhmä
Johannes Hirvaskoski, Keskustan valtuustoryhmä
Maija Hurri, Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä
Göran Härmälä, Ruotsalaisen Kansanpuolueen valtuustoryhmä

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Jukka Hako

Arvoisa puheenjohtaja, ärade ordförande

Tämä valtuusto on viimeistä kertaa evästämässä talousarvion kehyksen laadintaa. Jokaisena vuonna käsittelyä ja keskustelua on leimannut talouden epävarmuus. Helpotusta ei ole luvassa tulevinakaan vuosina.

Viime valtuustokausi alkoi suorastaan shokkihoidolla, kun vuoden 2008 maailmanlaajuinen pankkikriisi iski Suomen talouteen. Kunnat saivat siitä osansa. Vantaan valtuustoryhmät solmivat yhtä ryhmää lukuun ottamatta heti kautensa alussa v. 2009 värikkäiden vaiheiden jälkeen Vantaa-sopimuksen, jonka henki oli hillitä erityisesti menokehitystä.

Linja sai jatkoa, kun valtuusto päätti, että vuonna 2011 laaditaan erillinen talous- ja velkaohjelma. Kaupunginjohtajavaihdoksen myötä hanke siirtyi seuraavalle vuodelle ja ohjelma valmistui käsittelyyn keväällä 2012. Kaupunginhallituksen käsittelyn yhteydessä sosialidemokraattien aloitteesta päätökseen lisättiin työllisyys- ja elinkeinopoliittisen ohjelman valmistelu. Ohjelma sai sittemmin elinvoimaohjelman nimen. Valtuusto hyväksyi talous- ja velkaohjelman suurella enemmistöllä.

Vantaa tarttui keväällä 2012 uuden kaupunginjohtajan johdolla kaikkiin niihin asioihin, joihin kunnan omilla päätöksillä voidaan vaikuttaa. Siis menoihin, investointeihin ja omiin tuloihin. Tulokset ovat olleet hyviä. Vantaan menokehitys on ollut hallittua ja investoinneille ilman suuria liikenneinvestointeja sovittiin investointikatto. Niinpä esim. viime vuoden velan lisäys jäi ennätyksellisen pieneksi. Elinvoimaohjelma toteutuu pitkällä aikavälillä. Jo nyt on nähtävissä, että kehäradan vetovoima vastaa sille asetettuja odotuksia. Se on näkynyt viime vuonna maanmyyntituloissa ja erilaisissa sopimuskorvauksissa.

Kaupungin henkilöstö ja sitä johtanut kaupunginjohtaja johtoryhmänsä kanssa ansaitsee kiitoksen tehdystä työstä.

Kaikesta edellä olevasta huolimatta olemme jälleen tilanteessa, jossa seuraavan vuoden talousarvion yllä on rahoituksen tasapainoa uhkaavia pilviä. Vantaa on kasvamassa kehäradan ansiosta ja maan heikon taloustilanteen takia oletettua nopeammin. Jos Vantaa kasvaa tänä vuonna yli 4 000 asukkaalla, se on poikkeuksellisen paljon pitkään aikaan. Edellisen kerran yli 4 000:n päästiin vuonna 1976, jolloin raja ylitettiin kahdeksantena vuonna peräkanaa.

Syy nopeutuneeseen kasvuun on, että maan sisäinen muuttoliike on taas voimistunut. Pulmana on, että se ei näy verotuloissa ja emme ihan tarkkaan tiedä, mistä heikko verotulokehitys johtuu.

Palkkatyöstä siirrytään Vantaalla paljon eläkkeelle ja pitkäaikaistyöttömyys on lisääntynyt voimakkaasti. Nämä tekijät ainakin hidastavat verotulojen kasvua. Miksi maan sisäinen muuttoliike ei tuo verotulojen kasvua, on vielä arvoitus.

Vantaan talouteen vaikuttavat myös valtiovallan toimet. Edellinen hallitus oikeudenmukaisti kuntien valtionosuusjärjestelmää. Vantaa hyötyi uudistuksesta. Mutta valtiontalous tarvitsee säästöjä. Maan hallitukset ovat aina löytäneet säästökohteita kuntien valtionosuuksista. Viime hallituskaudella oppositio arvosteli tätä linjaa kovin sanoin. Nykyinen hallitus toimii kuten edeltäjänsä: valtionosuuksia leikataan jälleen. Vantaa on menettämässä melkoisesti tuloja. Joten tästä ei sen enempää.

Lisäksi uhkana on maakunta- ja soteuudistus. Tehokkaasti sosiaali- ja terveyspalvelunsa hoitaneita kuntia ja kaupunkeja, kuten Vantaata, ollaan kenties rankaisemassa pakollisella verokatolla, jolloin joutuisimme alentamaan veroprosenttia enemmän kuin sosiaali- ja terveyspalveluiden nettokustannukset

ovat olleet. Tämä olisi melkoinen tulonsiirto monilta suurilta kaupungeilta maakunnille. Tällaisenaan uudistus on melkoinen vääryys. Siksi vetoan tässäkin salissa oleviin hallituspuolueiden kansanedustajiin, että laskennallinen verokatto on korvattava muilla ratkaisulla. Uhka ei luonnollisesti koske vielä vuotta 2017, mutta vaikuttaa talouden lähivuosien suunnitteluun.

Eikä tässä vielä kaikki. Hallituksen eräissä piireissä on halua suorastaan vaikeuttaa HSL:n mahdollisuuksia tuottaa seudullisia joukkoliikennepalveluja erityisesti bussiliikenteen osalta. HSL:n kaikki bussilinjat on kilpailutettu. Vapaa oikeus tulla ajamaan bussilinjoja ja kilpailemaan esim. junien kanssa voisi pahimmillaan alentaa merkittävästi HSL:n tuottoja, mikä johtaisi kuntaosuuksien kasvuun ja sitä kautta kuntien taloudellisen aseman heikentymiseen sekä seudun harvemmin asuttujen alueiden palveluiden karsimiseen. Helsingin seudulla on kahden sukupolven aikana saatu suurella vaivalla aikaan yhtenäinen joukkoliikennejärjestelmä. Siitä tulisi pitää kiinni.

Kulloinkin maassa oleva hallitus ansaitsee lähtökohtaisesti kansalaisilta tukea, jotta se onnistuisi maan asioiden ja talouden hoidossa. Nykyisen hallituksesta on kuitenkin sanottava, että kaupunkipolitiikan näkökulmasta tulokset ovat laihat.

Valtuustoseminaarissa meille valotettiin lähitulevaisuuden talouden näkymiä. Kaupungin tulos olisi ensi vuonna jäämässä reilusti pakkaselle. Vaikka heikkenevästä tuloksesta poistaa kehäradan vaatimat lisäpoistot, se ei muuta tosiasiaa, että tulojen ja menojen erotus on supistumassa viime vuoden tilinpäätökseen verrattuna yli 70 miljoonaa euroa. Valtionosuuksien leikkauksille emme voi mitään. Mitä mahdollisuuksia meille jää tasapainottaa ensi vuoden taloutta ja mitä muita linjauksia kaupungin ensi vuotta varten on syytä tehdä?

Nostan ensimmäiseksi esiin kaupungin henkilöstön. Valtuustostrategiaan on linjattu, että taloudellisilla perusteilla henkilöstä ei lomauteta eikä irtisanota. Tästä linjauksesta on pidettävä kiinni. Vantaan henkilöstö on osoittanut, että se on sitoutunut kaupungin tavoitteisiin ja saa yhdessä aikaan innovaatioita, kehitystä, hyvää johtamisilmapiiriä ja tuloksellisuutta. Tätä venettä ei tule keikuttaa.

Kunnallisveron osalta on ensin odotettava, mitä maakunta ja soteuudistus oikeasti tarkoittaa Vantaan taloudelle. Lisäksi ns. yhteiskunta- tai kilpailukyky sopimus siirtänee palkkaan sidottuja kustannuksia työnantajilta työntekijöiden maksettaviksi. Siksi suoraan palkkaan kohdistuvia veroja ei tule lisätä. Edellä mainituista syistä kunnallisveron nostaminen ei ole sosialidemokraattisen ryhmän työkalupakissa.

Sen sijaan kaikkien muiden tulojen lisäys on otettava tarkasteluun. Tämä tarkoittaa mm. asiakasmaksuja ja kiinteistöveroja. Valtio leikkaa valtionosuuksia, mutta se on antanut mahdollisuuden tarkistaa asiakasmaksuja. Kiinteistöveron korotus saattaisi jopa kohdistua tulonjaon kannalta oikeudenmukaisemmin kuin kuntaveron nosto. Kaikista edellä mainituista mahdollisista korotuksista on laadittava yhteinen vaikutusten arviointi ennen lopullista päätöksentekoa.

Vantaalla ei ole harrastettu leikkauspolitiikkaa lakisääteisten palveluiden menotaloudessa. Tätä linjaa on jatkettava. Kaupungilla on kuitenkin paljon ei-lakisääteisiä menoja, joiden tasoa tulee voida harkita vaikka väliaikaisesti.

Vantaalla on täksi valtuustokaudeksi sovittu 100 miljoonan euron investointikatto. Tätä on varsin hyvin kyetty noudattamaan. Koulujen peruskorjaukset sekä koulujen välttämättömät uudisrakennukset ovat luoneet paineen hivenen nostaa investointikattoa. Lisäksi ensi vuodeksi on kaavailtu 5 miljoonan euron tilapäistä pienennystä katujen rakentamiseen. Näin saadaan lisärahaa koulujen rakentamiseksi. Sosialidemokraattinen ryhmä tukee näitä suunnitelmia.

Uusi kuntalaki määrittää kunnan toimintakentän hyvin laajasti. Valtuuston rooli koko kaupunkikonsernin päätöksentekijänä korostuu. Vantaalla valtuuston tulisi ensi syksyn budjettikäsittelyn yhteydessä saada kattava selvitys

kaupunkikonsernin yhtiöiden ja muiden toimijoiden talouden heijastusvaikutuksista kunnan talouteen. Mitä tuloja yhtiöistä saadaan, millainen on yhtiöiden laskutus kaupungilta vuokrina ja palvelun tuottajana jne. Lisäksi on saatava selvitys, onko tytäryhtiöillä sellaista vapaata pääomaa, jota voitaisiin hyödyntää emokaupungin investoinneissa. Viittaa esim. VTK:hon.

Arvoisa puheenjohtaja!

Vantaan taloudet uusimmat haasteet eivät johdu kaupungista itsestään. Toistan vielä. Vantaa on menestyksellisesti hillinnyt menojen kasvua, hallinnut investoinnit ja pystynyt hankkimaan lisätuloja mm. maanmyynneillä. Valtionosuuksien vähentyminen ja maamme talouskasvun heikkous, mikä hidastaa verotulojen kasvua, ovat ulkoisia tekijöitä, joihin on jälleen kerran sopeuduttava.

Vantaa on mahdollisuuksien kaupunki. Myös tulevaisuudessa. Vantaa saa uusia asukkaita ja uusia työpaikkoja. Vantaa on siis numeroiden valossa juuri sellainen kaupunki, minkälainen jokainen kaupunki Suomessa haluaa olla: kasvava ja elinvoimainen kaupunki.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä kannustaa laatimaan ensi vuoden talousarvion niin tasapainoiseksi kuin mahdollista edellä mainittuja keinoja käyttäen.

Kokoomuksen valtuustoryhmä **Valtuustoryhmän puheenjohtaja Lauri Kaira**

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut

Valmistelemme budjettia vakavassa taloustilanteessa. Saimme pari viikkoa sitten kuulla, että ensi vuodelle arvioidaan muodostuvan yli 80 miljoonan vajeen, koska verotulot eivät kasva samassa suhteessa kuin väestömme.

Vaikka syy ei ole Vantaassa vaan yleisessä taloustilanteessa, uutinen on turhauttava meille, jotka olemme hyvässä yhteistyössä tehneet koko valtuustokauden työtä paremman taloustilanteen hyväksi.

Lohdutuksena on syytä muistaa, että vaje olisi paljon suurempi, ellei taloutta oltaisi korjattu. Jos vene hörppää isosti vettä myrskyn kovimmassa kohdassa, se ei tarkoita sitä, että kaikki sitä ennen tehty pumppaaminen ja äyskäröinti olisi ollut turhaa. Päinvastoin, ilman jo tehtyä sinnikasta työtä yllättävä lisälasti voisi kaataa koko veneen. Onneksi olemme sitä tehneet.

Hyvät ystävät

Nostan nyt esille muutamia konkreettisia pointteja.

Ensimmäinen on se, että asukkaat odottavat kunnalta hyviä ja laadukkaita palveluja. Jotta tähän tarpeeseen voidaan vastata tiukassa taloustilanteessa, palveluja pitää tuottaa tehokkaasti.

Meillä kokoomuksessa ei ole ideologisia silmälappuja sen suhteen, miten palvelut tuotetaan. □ Tässä pitää käyttää tervettä kaupunkilaisjärkeä. Joskus kunnan on järkevää toteuttaa palvelu itse, toisessa kohdin on fiksumpaa toteuttaa se yhteistyössä joko kolmannen sektorin tai yrityssektorin kanssa. □

Toinen pointti on asia, johon Kokoomus on kiinnittänyt huomioita aiemminkin, mm. kuluvan vuoden budjettia tehtäessä. Olemme vaatineet toimenpiteitä kunnan rakentamisen, remonttitoiden ja kiinteistöjen kunnossapidon laadun parantamiseksi. Tämä liittyy muun muassa koulujen ilmanlaatu-asioihin.

Otan esimerkin elävästä elämästä. Pähkinärinteessä yhdistettiin kirjasto, nuorisotila ja iltapäiväkerho samoihin tiloihin. Rakennustyön päätyttyä todettiin, että remontti teki tilasta terveydelle vaarallisen ja se suljettiin. Palvelutaso aleni alueella pitkäksi aikaa - päinvastoin kuin valtuusto on päättänyt.

Tällainen ei tietenkään voi olla hyväksyttävää.

Iltanlaatuongelma kouluissa ja muissa julkisissa tiloissa on valtakunnallinen ongelma. On syytä muistuttaa, että Vantaalla on tänä vuonna tehty merkittäviä päätöksiä näiden ongelmien korjaamiseksi. Silti on vielä tekemistä. Haluamme että laadun varmistamiseen kiinnitetään huomiota tätä budjettia tehtäessä.

Arvoisa puheenjohtaja,

Me kaikki tiedämme, että työttömyys on kasvava ongelma. Vaikka Vantaan työpaikkaomavaraisuus on jo yli 100 %, työttömyys kasvaa myös Vantaalla.

Siksi on jatkuvasti mietittävä sitä, miten Vantaa houkuttelisi entistä enemmän uusia työllistäviä yrityksiä. Uusia työpaikkoja ei synny ilman yrityksiä ja yrittäjyyttä. Siksi haluamme painottaa Vantaan elinvoimaohjelman aktiivista toteuttamista.

Haluamme muutenkin korostaa Vantaan vetovoiman kehittämistä – kehittää siitä viihtyisää, vetovoimaista ja turvallista paikkaa asua ja tapahtumarikasta kaupunkia. Teimme kuluvan vuoden budjettiin esityksiä tämän tavoitteen edistämiseksi, jotta saisimme kaupunkimme lisää tapahtumia ja kunnan tiloja

tehokkaampaan käyttöön. Tulemme kiinnittämään tähän huomioita tässäkin budjettivalistelussa.

Hyvät ystävät,

Vantaa on kehittynyt kaupunki, uutta rakennetaan hengästyttävään tahtiin. Samalla haluamme muistuttaa strategiamme kirjauksesta, että suurten aluekeskusten ja uusien kehityskohteiden rinnalla muistetaan huolehtia myös pienemmistä keskuksista, niistä joissa hyvin suuri osa vantaalaisista asuu ja saa palvelunsa.

Meidän pitää ideoida ja kehittää uutta - mutta meidän pitää samalla muistaa se, että perheiden arki pyörii siellä, missä he asuvat ja he odottavat, että taloudellisten resurssiemme puitteissa näitä vanhempia keskuksia kehitetään myös jatkossa.

Seuraava pointtini ei yllätä ketään. Haluamme korostaa, että Vantaan alueelle tulleiden maahanmuuttajien kotouttaminen hoidetaan asianmukaisesti. Tämä on tärkeää sekä maahanmuuttajien että Vantalalla jo asuvien kannalta.

Arvoisat kuulivat,

Yllättäen haluan sanoa pari sanaa veroista. Kun budjettiin ennakoidaan jo etukäteen aukkoa, joku saattaa miettiä verojen korotusta keinonaan. 80 miljoonan euron vajeen kattaminen merkitsisi historiallista, 2 prosenttiyksikön korotusta kunnallisveroon. On selvää, ettei tällaista voi tehdä.

Jos kunta verottaisi 80 miljoonaa euroa enemmän vantaalaisilta, tuo 80 miljoonaa on poissa vantaalaisten ostovoimasta. Tässä suhdannetilanteessa ei pidä leikata ihmisten ostovoimaa vaan meidän pitäisi päinvastoin lietsoa kotimarkkinoiden kysyntää, jotta kotimainen palveluala pärjäisi ja työllistäisi.

On myös hyvä muista, mitä parin prosenttiyksikön veronkorotus tekisi keskituloiselle lapsiperheelle. Jos molemmat vanhemmat ovat töissä, se merkitsisi noin 1400 euroa vuodessa.

On kaikkien kannalta parempi, että meidän kunnallispoliitikkojen sijaan tuon rahan käytöstä päättävät perheet itse ja ne päätyvät kunnan budjetin sijaan kulutukseen täällä Vantaalla, lisäämään sekä perheiden hyvinvointia että työllisyyttä.

Arvoisa puheenjohtaja,

Budjettia tehdään haasteellisessa tilanteessa. Soteuudistus ja taloushaasteet tekevistä tulevaisuudesta vaikeasti ennakoitavan. Meidän jokaisen kannattaa kuitenkin pitää kirkkaana se visio, millaista Vantaata me haluamme rakentaa.

Me kokoomuksessa haluamme olla rakentamassa tulevaisuuden Vantaata, joka on vahva ja elinvoimainen myös maakuntahallinto- ja soteuudistuksen jälkeenkin. Eli:

- asukkaitaan tehokkaasti palvelevaa, uudistuvaa, järkevän talouden Vantaata, joka tukee yhteisöllisyyttä ja aidosti kuuntelee ihmisiä.
- Elämäniloa, valinnanvapautta ja vaihtoehtoja tarjoavaa Vantaata, jossa jokainen voi kokea elävänsä turvattua ja täyttä elämää.
- Vantaata, joka tarjoaa hyvät toimintaedellytykset työllistävälle yritystoiminnalle
- Vetovoimaista Vantaata, joka houkuttaa niin työllistäviä yrityksiä kuin asukkaita, jotka haluavat viihtyä elinympäristön, hyvät palvelut kouluista senioritaloihin, liikuntapaikkoihin ja tapahtumiin

En tiedä, eroavatko muiden puolueiden visiot tästä paljonkin tai lainkaan. Mutta sen tiedän, että tiukka taloustilanne siirtää katseen vain tähän päivään ja hetkelliseen selviytymiseen.

Siksi tahdon muistuttaa kaikille, että pitääkää kiinni näistä visoistanne. Vaikka askelet, joilla niitä kohti liikumme, ovat pakotetusti lyhyempiä kuin tahtoisimme, vain näitä askeleita ottamalla me voimme päästä perille.

Kiitos!

Perussuomalaisen valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Johannes Nieminen

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut ja hyvä yleisö

Saimme valtuustoseminaarissa kuulla sen mikä on Vantaan suunta. Ikävä kyllä, se ei näytä valoisalta. Talousnäkymät huolestuttavat todella paljon eikä vauhdikas väestönkasvu paranna tilannetta. Vantaa kasvaa hurjaa vauhtia. Kasvu ei lähtökohtaisesti ole ongelma, sillä historiallisesti kasvu on piristänyt elinkeinoelämää, tuonut lisää verotuloja ja parantanut hyvinvointia. Nyt tilanne on kuitenkin toinen, sillä väestönkasvu ei ole tuonut lisää verotuloja. Saman aikaisesti Suomessa etsitään paikkakuntia, joille sijoittaa oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita, joista myös Vantaalle kaavaillaan oma osansa. Myös maansisäinenmuutto tuo meille juurikin maahanmuuttajia, joille ei löydy täältä töitä huolimatta siitä, että Vantaa on tilastollisesti työpaikkojen suhteen omavarainen. Ne työntekijät tulevat muualta, joten työttömyyden kasvu on iso uhkatekijä. On selvää, että uudet asukkaat tarvitsevat palveluja, joiden toteuttamisessa taas tarvitsemme uusia ratkaisuja.

Painimme myös muiden ongelmien parissa. Kiinteistökantamme kanssa on ongelmia ja ne näkyvät rajusti koulujen osalta. Teimme muutama vuosi sitten täysin virheelliset päätökset lakkauttaa kaksi rakenteiltaan tervettä koulua. Huomautan sen verran, että me perussuomalaiset emme halunneet tätä tehdä. Tämä päätös perustui siihen, kuinka väestö kasvaa tietyillä aluilla ja miten lapsien määrä kasvaa. Tämäkin on kyseenalaistettu, ja ainakin me katsomme turvallisen ja terveellisen oppimisympäristön sijaintia tärkeämmäksi. On täysin selvää, että tulevaisuudessa joudumme investoimaan koulurakennuksiin vaikka meillä ei yksinkertaisesti ole siihen varaa. Näin meidän on kuitenkin tehtävä, mutta säilytetään sentään ne lakkautetut koulut. Eivät ne ole teknisesti niin pahassa kunnossa kuin moni muu.

Vantaa päätti vuosia sitten ryhtyä tasapainottamaan talouttaan. Nyt huomaamme, että emme onnistuneet niin hyvin kuin tuolloin ajattelimme. Syitä on monia, eikä syyttävää sormea pidä osoittaa pelkästään poliittisten päättäjien tai viranhaltijoiden suuntaan. Maamme talous ei ole siinä tilassa kuin pitäisi, vaikka nykyinen hallitus tekeekin erittäin hyvää työtä ratkaisten ongelmia. Niitä ongelmia on paljon, sillä edelliset hallitukset eivät halunneet tai pystyneet tarttumaan härkää sarvista. Meidän on Vantaalla löydettävä edelleen uusia toimintatapoja. On etsittävä uusia keinoja järjestää palvelut eikä yksityisen sektorin mahdollistamia ratkaisuja pidä sorsia. Vantaalaisten kannalta ei ole olennaista kuka tai mikä palvelut tuottaa, kunhan ne vain toimivat. Digitalisaation mahdollisuudet on kartoitettava entistä tarkemmin ja tarvottava vaihtoehtoja kaupunkilaisille. Se tuo säästöjä ja niitä säästöjä on löydettävä. Kaikki innovaativiset ratkaisut ovat tervetulleita eikä edelleenkään veroprosentin korotus ole sellainen.

Sote-uudistus, itsehallintoalueet ja pääkaupunkiseudun erityisratkaisu. Nämä edellyttävät oman keskustelunsa. Tässä vaiheessa emme ole vielä saaneet lakipakettia nähtäväksi, mutta osa linjauksista on selvillä. Meidän on toimittava voimakkammin omien etujemme ja oikeammin yhdessä koko pääkaupunkiseudun etujen ajajina. Tehtävä ei ole helppo, mutta koko Suomen kehityksen ja elinvoiman moottorina meidän pitää huomioida. Sosiaali- ja terveystoimi on edelleen suurien haasteiden edessä koko kuntakentässä ja sote-uudistus on tulossa. Ikääntyminen, perheiden kasvavat ongelmat ja maahanmuutto lisäävät palvelujen kysyntää, resurssit ovat rajoitetut, ja kuitenkin yhtälö pitää ratkaista, mikäli haluamme ylläpitää hyvinvointiyhteiskunnan ja turvata kuntalaisten sosiaali- ja terveyspalvelut. Lakisääteiset palvelut tulee turvata joka päivä ja jokaisessa yksikössä. Vantaalla on tehty paljon sosiaali- ja terveyspalvelujen kehitystyötä. Siitä suuri kiitos toimialalle. Toivottavasti sote-uudistuksessa tämä ymmärretään. Vantaa on toiminut tällä sektorilla tehokkaasti, mutta oikeanlaista tehostamista tarvitaan edelleen.

Nyt ennen suuria uudistuksia avainasemassa ovat tuottavuuden nosto ja ennaltaehkäisyyn panostaminen. Ainoastaan ennaltaehkäisevillä toimenpiteillä - sillä, että puututaan riittävän varhain ongelmiin, pystymme turvaamaan palvelut.

Tarvitaan myös kehitystoimenpiteitä tuottavuuden parantamiseksi. Tuottavuushankkeita on työn alla ja ennaltaehkäisyyn panostetaan. Tehtävää on kuitenkin koko ajan

Kuten alussa totesin, niin väestönkasvu ja sitä seuraava työttömyys ovat yhdessä todella iso ongelma. Vantaa on tehnyt hurjasti työtä työttömyyden ehkäisyn eteen ja tekee edelleen. Hankkeista on syntynyt kokonaan uusia toimintatapoja. Siitä isot kiitokset.

Vielä jotain positiivista. Vantaa on sijainniltaan sellaisella paikalla, että sen pitää myös näkyä elinkeinoelämän kehityksessä. Jos me emme pysty houkuttelemaan työllistäviä yrityksiä, niin ei pysty yksikään kunta Suomessa. Viime vuoden asuntomessut ja kehäradan valmistuminen loivat positiivista tulevaisuuden kuvaa. Vaikka kaikki hyvä ei ole vielä toteutunut, niin meillä on tarjolla monenlaisia mahdollisuuksia elinkeinoelämälle. Kun maamme talous saadaan noususuuntaan, niin se näkyy voimakkaasti Vantaalla. Emme kuitenkaan voi jäädä odottamaan sitä.

Kaikesta huolimatta Vantaa on hyvä ja viihtyisä paikka asua. Tarvittava tehostaminen on vain osattava tuoda esille esimerkkinä innovatiivisesta toiminnasta ja markkinoida oikein. Ei meidän palvelut missään nimessä huonoja ole ja todellisuudessa asukastyytyväisyys on hyvä. Yksittäiset epäkohdat ja haasteet eivät romuta hyvää pakettia mikä meillä on olemassa. Meidän onkin syytä väestönkasvun osalta panostaa siihen, että olemme houkutteleva kaupunki työssä käyville, perheille ja sinkuille. Tämä kasvu vahvistaa veropohjaa.

Vielä muutama sana kaupunkimme kehityksestä. Olemme hyvin tyytyväisiä siihen, että vanhoja keskustoja on ryhdytty voimakkaasti kehittämään. Tikkurila on hyvä esimerkki uudistuvasta Vantaasta ja samaa kehitystä on tulossa myös muualle. Valitettavia takaiskuja on tullut mm. kauppakeskussuunnitelmissa, mutta tällöin on vain etsittävä uusia ratkaisuja. Perussuomalaisten mielestä meidän pitää hyödyntää asukkaidemme tietotaitoa, sillä he tuntevat oman asuinalueensa ja osaavat tuoda esille sellaisia asioita, joita ei välttämättä ole osattu huomioida. Tarvitsemme tätä huomattavasti enemmän, unohtamatta meidän valtuutettujen ja valtuustoryhmien välistä yhteistyötä.

Kiitos.

Vihreä valtuustoryhmä
Valtuustoryhmän puheenjohtaja Timo Juurikkala

Arvoisa puheenjohtaja,

Vantaa on taas kerran vaativassa tilanteessa. Monivuotinen talous- ja velkaohjelma on saanut taloutemme oikenemaan, ja viime vuoden tilinpäätös näyttää selvästi suuntamme muuttuneen ja velkaantumistahdin hidastuneen. Mutta toisaalta ennusteet tuleville vuosille näyttävät taas synkentyviltä. Helpolla emme nähtävästi tästä eteenkäänpäin selviä.

Kehärata on puhaltanut Vantaan uuteen vauhtiin ja se näkyy ennen kaikkea voimakkaana kasvuna. Vantaalla ja meidän uusilla ja uudistuvilla keskustoillamme on vahvaa vetovoimaa. Myös työpaikkoja tulee lisää.

Verrattuna moneen muuhun suomalaiseen kaupunkiin Vantaan tilanne on hyvä. Kasvu on myös osattu ohjata hyvien joukkoliikenneyhteyksien eli käytännössä Kehäradan varteen, ja yhdyskuntarakenne onkin tiivistymässä.

Kasvu ja vetovoima luovat mahdollisuuksia ja myös velvollisuuksia. Nykyisille ja tuleville asukkaille on tuotettava laadukkaita palvelut ja viihtyisiä ympäristö. Asuinalueiden eriytymiskehitystä pitää ehkäistä ja kaikkein parhaiten se tapahtuu huolehtimalla peruspalveluiden hyvästä laadusta. Se on parasta syrjäytymisen ehkäisyä. Lisäksi kaupungin elinvoiman vahvistamiseksi tarvitaan sellaisia hankkeita kuin Aviapoliksen studio, Kuusijärvi porttina Sipoonkorpeen, Tikkurilanrannan ja Silkin alueen kehittäminen, Håkansbölen kartano sekä purojen, jokien ja lähimetsien Vantaa.

Kasvun hallinta on kuitenkin melkoinen haaste: jos alkuvuoden tahtiin jatketaan, tämän ja luultavasti muutaman seuraavankin vuoden väestölisäys tulee olemaan viidentuhannen luokkaa. Kaupungistuminen jatkuu Suomessa voimakkaana, ja sen patoaminen olisi vaikeaa ja lisäksi lyhytnäköistä. Muuttoliikettä ei ole mitään mieltä torjua esimerkiksi hidastamalla asuntorakentamista.

Ilmeisesti joudumme siis painiskelemaan kasvun tuomien haasteiden parissa seuraavat vuodet. Se merkitsee lisääntyviä julkisia palveluita ja niiden tarvitsemia rakennuksia ja rahoitusta. Sekä investointi- että käyttötalouden puolella on paineita.

Talous- ja velkaohjelman investointikattoa on joustavoitettava, jotta tarpeelliset palvelut voidaan asianmukaisesti toteuttaa. Tämä tarkoittaa myös sitä, että esimerkiksi Hämeenkyllän koulun kaltaisten ongelmarakennusten uusimiseen pitää olla rohkeutta. Se maksaa rahaa – emme kuitenkaan voi uhrata lasten ja opettajien terveyttä säästämisen alttarille. Vihreiden mielestä kuntatekniikan investointitason väliaikainen alentaminen on tässä tilanteessa hyvä ratkaisu, vaikka kasvavassa kaupungissa tarpeet ovatkin suuret.

Palvelurakennusinvestointien toteuttamisessa voidaan kokeilla innovatiivisia ratkaisuja kuten puuelementtirakentamista, VTK:n käyttämistä apuna sekä mahdollisesti myös uudenlaisia rahoitus- ja toteutusmalleja. Sellaisia täytyy kuitenkin tutkia ja analysoida hyvin tarkoin ennen kuin toimeen tartutaan.

Käyttötalouden puolella on syytä jatkaa TVO:n viitoittamalla tiukan menokurin linjalla, joka on tuottanut hyviä tuloksia talouden näkökulmasta.

On kuitenkin myönnettävä, että rapatessa on myös roiskunut ja tiettyihin kriittisiin palveluihin on uskallettava ohjata lisäresursseja. Vihreät osoittavat tässä erityisesti lastensuojelun ja ennaltaehkäisevän työn suuntaan. Toinen kriittinen kohde on vanhusten kotipalvelut, joihin ollaankin ilahduttavasti satsaamassa jo virkahenkilötöyönä laaditussa pohjaselvityksessä. Myös peruskoulun ryhmäkokojen pitäminen ennallaan valtionavun poistumisesta huolimatta on hyvää politiikkaa.

Maksujen korotuksissa on noudatettava malttia, eikä Vantaan pidä orjallisesti noudattaa maan hallituksen linjauksia. Esimerkiksi sosiaali- ja terveystoimen

asiakasmaksujen tai päivähoitomaksujen äkillinen voimakas korottaminen veisi monen kotitalouden tilanteen vaikeaksi.

On myös syytä ryhtyä kotouttamispalveluiden vahvistamiseen. Turvapaikanhakijatilanteen johdosta Vantaalle tulee lähivuosina runsaasti lisää maahanmuuttajataustaisia asukkaita, joiden nopea kotoutuminen ja työllistyminen on kaikkien etu. Erityisesti tarvitaan lisäpanostuksia kielenopetukseen sekä työllistymisen tukemiseen. Maahanmuuttajat voivat olla uhka tai mahdollisuus – meidän, kaupungin päättäjien, ratkaisuihimme riippuu pitkälti se, kumpaan suuntaan tilanne painottuu.

Vantaan talouden kohtalonkysymys on työllisyystilanteen kehitys. Meillä on ollut hyviä ja tuloksellisia hankkeita kuten Petra ja Työraide. Näistä saatuja oppeja ja kokemuksia on hyödynnettävä, jotta työmarkkinatuen kuntaosuuden jatkuva kasvu saadaan taitettua. Erityisen tärkeää on taittaa nuorisotyöttömyyden kasvu, ja tähän työhön pitää entistä vahvemmin haastaa mukaan myös vantaalaiset yritykset.

Me vihreät olemme jo pitkään peränneet sitä, että säästöjen suunnittelussa on tehtävä huolelliset ja myös pitkälle tulevaisuuteen ulottuvat vaikutusarviot. Lyhytnäköiset säästöt esimerkiksi lasten ja nuorten palveluissa kostaavat kahta suurempina kuluina jo muutaman vuoden säteellä.

Talouden kuntoonsaattamisessa on tarpeen katsoa menojen lisäksi myös tulopuolta. Mikäli ensi vuoden talouden tunnusluvut näyttävät läheisemmässä tarkastelussakin niin murheellisilta kuin mitä kaupunginjohtaja ja talousjohtaja valtuustoseminaarissa esittivät, on punnittava myös kiinteistöveron ja/tai kunnallisverotuksen maltillista nostamista, vaikka veroruuvin kiristäminen ei teekään kuntalaisten ostovoimalle hyvää.

Vantaan kuten kaikkien muidenkin Suomen kuntien tulevaisuus on hämärän peitossa, kun sote- ja maakuntauudistus on vielä valinkauhassa. Tämän hetken näkymien mukaan muutos tulee olemaan erittäin suuri. Ensi keväänä valittava valtuusto ja koko kaupungin organisaatio ovat isojen haasteiden edessä, kun demokratian ja kunnallishallinnon perusfundamentit liikkuvat.

Kaupungin organisaatiota pohdiskelevalla johde-toimikunnalla on käsissään poikkeuksellisen haastava tehtävä – miten kaupungin johtamisjärjestelmä saadaan viritettyä sellaiseen kuosiin, että Vantaa pysyy menestyjien joukossa myös voimakkaasti muuttuvissa olosuhteissa? Erityisen tärkeä asia on virittää vantaalainen osallisuusmalli sellaiseksi, että kuntalaiset tuntevat voivansa vaikuttaa kaupunkinsa ja asuinalueensa asioihin ja kokevat sitä kautta kaupunkimme omakseen.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä **Valtuustoryhmän puheenjohtaja Antero Eerola**

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kollegat,

Meillä kaupunginvaltuutetuilla on nyt pöydällä vaalikauden viimeinen budjettikehys. Seuraavaa käsittelee jo uusi valtuusto. Tässä välissä vantaalaisilla on tilaisuus arvioida sitä, miten valtuutetut ja eri puolueet ovat onnistuneet puolustamaan kaupunkilaisten etuja.

Vaalit ovat periaatteessa vaikuttamisen paikka, mutta onko Vantaalla näin? Tällä valtuustokaudella on tullut tavaksi, että valtuuston enemmistö ei ole hyväksynyt yhtään ainutta euromääräistä muutosta kaupungin budjetteihin. Siitä pitävät huolen virkamiesvalta ja puoluekuri. Ennustankin tässä ja nyt, että näin käy myös tänä vuonna. Kuntademokratialle ei ole kunniaksi se, että kaksi suurinta puoluetta runnoo kapealla enemmistöllä läpi tärkeimmät taloudelliset päätökset, samalla kun kuuden muun ryhmän näpit palavat niin, että niihin ei jää paljon nuoltavaksi.

(Toivottavasti sosialidemokraattien oppositioasema valtakunnan politiikassa ja ensi vuonna pidettävät kuntavaalit edes vähän muuttavat tätä asetelmaa.)

Toinenkin asia on tullut tällä valtuustokaudella tutuksi, nimittäin pelottelu sillä, miten huonosti Vantaalla taas menee. Aina tämä maalailu ei ole ollut kovin tukevalla pohjalla.

Tänään me hyväksyimme kaupungin viime vuoden tilinpäätöksen, joka kertoo, että Vantaan kaupungin toimintakate, verotulot, valtionosuudet ja rahoitustuotot kasvoivat kaikki, kun verrataan edellisvuoteen. Myös maanmyyntitulot kasvoivat selvästi yli odotetun niin, että ne vastasivat kunnallisveron yhden prosenttiyksikön tuottoa. Kaikkiaan kuudella suurella Suomen kaupungilla tilikauden tulos oli huonompi kuin Vantaalla.

Lisäksi kaupunginhallitus hyväksyi tänään vuoden 2016 ensimmäinen osavuosikatsauksen, joka sekin horjuttaa retoriikkaa siitä, että sauna palaa ja katto putoaa päälle. Osavuosikatsauksen mukaan verotilityksiä on tullut kaupungille nyt enemmän kuin samaan aikaan viime vuonna. Tämä koskee kunnallisveroja, yhteisöveroja ja kiinteistöveroja – kasvua siis jokaisessa ryhmässä.

Myös vantaalaisten palkkatulot nousivat – hitaammin kuin muualla pääkaupunkiseudulla, mutta enemmän kuin muualla Suomessa keskimäärin.

Todellista johtajuutta ei ole pelottelu, uhkakuvien lietsonta ja oman surkeuden voivottelu – etenkin jos se ei ole edes ihan totta. Oikeaa johtajuutta on, että viitoitetaan polku ”ylös laaksosta, joka on syvä kuin rotko”, kuten presidentti J.K. Paasikivi joskus sanoi.

Hyvät valtuutetut,
Vasemmistoliitto ei vähättele vaikeuksia, päinvastoin suhtaudumme niihin vakavasti – mutta näemme ne hiukan eri valossa kuin puhdas kamreerilinja.

Vantaalaisessa päätöksenteossa pyöritetään mielellään numeroita ja pylväitä kaupungin taloudesta. Miksei samalla intohimolla puhuta kaupunkilaisten taloudesta – esimerkiksi siitä, miten päätökset vaikuttavat eri ryhmiin: lapsiperheisiin, eläkeläisiin, paljon sairastaviin, työttömiin ja päihdeongelmaisiin tai tavallisiin palkansaajiin. Kansantaloudessa arvoa on myös kansan taloudella, erikseen kirjoitettuna. Kaupungin talous on vain väline. Välineen pitää olla kunnossa, mutta se ei ole arvo ja päämäärä itsessään. Kuntalaisten hyvinvointi on.

Yksi esimerkki on kunnallisten maksujen korottaminen, jota valtio ajaa ja johon Vantaa näyttää pohjapapereiden mukaan olevan valmis. Niihin kuuluvat:

- sosiaali- ja terveystaloudellisten maksujen nostaminen (koko Suomessa 150 miljoonalla eurolla),

- koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen enimmäismäärän korottaminen elokuun alusta lähtien,
- päivähoitomaksujen nostaminen sekä
- kiinteistöveron korottaminen.

Maksun korottaminen ei Vasemmistoliitolle käy. Haluan muistuttaa, miten kävi aiemmin tänä vuonna, kun sosiaali- ja terveysalan maksuja yritettiin lautakunnassa nostaa tappiin saakka. Vastakkain olivat esitykset, jossa maksuja korotetaan vain indeksin verran ja esitys, jossa ei niitä koroteta lainkaan. Äänin 6-6 puheenjohtajan äänen ratkaistessa indeksilinja voitti, minkä kanssa voidaan toki elää. Jos Vantaan puolueet pitävät linjansa, eivät kymmenien prosenttien maksukorotukset mene nytkään läpi. Tämä on virkamiesten hyvä muistaa.

On myös ongelma, joka lisää kaupungin menoja kahdesta päästä. Se on pitkäaikaistyöttömyys. On mahdollista, että tänä vuonna Vantaa joutuu maksamaan lähes kaksi miljoonaa euroa enemmän työmarkkinasakkoja valtiolle. Viime vuonna työmarkkinasakot kasvoivat hurjat 71 prosenttia kaikkiaan 7,6 miljoonaa euroa. Se on liikaa. Sama raha pitää käyttää ihmisten työllistämiseen. Siksi odotamme, että kaupunki ryhtyy vuoden aikana uusiin toimiin, jotta pitkäaikaistyöttömät saadaan kiinni työelämään ja työmarkkinasakkojen kasvu katkaistaan.

Kunnallisvero on kaupungin tärkein tulonlähde. Vasemmistoliitto suhtautuu pieneen veroprosentin nostoon avoimesti. Silti emme pidä sitä tässä taloudellisessa tilanteessa oikein ajoitettuna, myös jos ajatellaan kuntalaisten kukkaroa, josta olemme puhuneet.

Hyvät kollegat, arvoisa puheenjohtaja,

Vasemmistoliitto tavoittelee ensi vuoden kehyksissä:

- vantaalaisten palveluiden laadun ja saatavuuden parantamista,
- kaupungin henkilöstön aseman turvaamista,
- parempaa työllisyyttä,
- kunnianhimoista asuntorakentamista ja
- ekologisesti kestävää kehitystä.

Keskustan valtuustoryhmä
Valtuustoryhmän puheenjohtaja Johannes Hirvaskoski

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut!

Vantaan talouskehityksen keskeisiä muuttujia ovat kaupungin kasvu, sekä se millaista taloudellista toimeliaisuutta tämä tuo mukanaan.

Olemme tottuneet ajattelemaan kasvua myönteisenä seikkana, johon liittyy elinvoima ja kaiken kehittyminen.

On selvää, että kaupunkiseudut kasvavat. Mutta oleellista on kysyä, mihin kasvu perustuu. Juuri käsittelemämme MAL – sopimuksen lähtökohtana on elinkeinopoliittinen tavoite saada Helsingin seudulle 2 miljoonaa asukasta.

Asuntopoliittisesti tämän järkevyys on kyseenalainen, vaikka tuo lukumäärätavoite on ilmaistu nimenomaan Helsingin Seudun Asuntostrategiassa.

Asuntorakentamista ei kannata kiihdyttää maan kalleimmalle alueelle, jos oikeasti pohditaan sitä, miten saadaan kaikille katto päin päälle.

Omilla rahoillaan ketään ei kielletä muuttamasta, mutta kun on kysymys yhteiskunnan resurssien käyttämisestä, varojen käytön järkevyydestä ja tehokkuudesta on aina voitava keskustella.

Erityisesti voimakkaan siirtolaisuuden oloissa kysymys ansaitsee laajempaa pohdintaa. Saksassa ollaan valmistelemassa lainsäädäntöä, jonka mukaan siirtolaisille voidaan osoittaa kotikunta.

Helsingin seudun kasvatavoite konkretisoituu nyt MAL sopimuksessa. Sopimuksen mukainen asuntotuotantotavoite on korkeampi kuin koskaan. Sitä perustellaan elinkeinopoliittisesti myös työllisyydellä. Mutta Helsingin seudun työllisyysaste ei ole kasvanut vuodesta 2000 alkaen. Tämä on luonnollista, sillä korkean arvonlisän elinkeinot eivät ole kovin työllistäviä, sillä ne ovat erittäin tuottavia. Siihen korkea arvonlisä perustuu.

Miksi sitten muuttoa juuri valtakunnan kalleimmalle alueelle pitäisi suosia tai jopa paisuttaa? Lopputuloksena kasvun kiihdyttämisestä ovat vain paisuneet investointimenot, sekä työllistymättä jäävän muuttavan väestön sosiaalimenot ja tulonsiirrot.

Kalleimalla alueella kalleimman mukaan. Asumistukia maksettiin Suomessa viime vuonna noin 1,7 miljardia euroa, niistä valtaosan kuuden suurimman kaupungin alueelle.

Hyvät kollegat,

Näistä näkemyksistä huolimatta Keskustan ryhmä tunnustaa tosiasiat ja arvioi asuntorakentamisen kiihtyvän Vantaallakin lähivuosina. Tämä tulee merkitsemään palveluinfran ja muun kaupunki-infran investointimenojen paisumista.

Onko siis ryhdyttävä harkitsemaan vakavasti sitä, miten elinkaarimalleilla voitaisiin keventää kaupungin tulevaa menotaakkaa? Jos tätä halutaan talousarviovalmistelussa selvittää, Keskustan ryhmällä ei ole mitään sitä vastaan. Hyvänä nyrkkisääntönä voidaan pitää, että elinkaarihankkeet olisi aina toteutettava kuitenkin kaupungin maalle, mikäli mahdollista.

Työllisyyden kehitys on avainasemassa ja kaupungin tulee ponnistella kaikin voimin myönteisen työllisyyskehityksen eteen. Työttömyysasteen alentaminen ja pitkäaikaistyöttömyyden alentaminen Vantaan kaupungin toimenpiteiden avulla on ollut erinomainen sosiaalinen menestys. Nämä toimenpiteet julkisen sektorin sisällä lisäävät osallisuutta ja ehkäisevät syrjäytymistä, mutta eivät tarkoita samaa kuin työllisyysasteen ja verotulojen kasvu.

Kaupungin mahdollisuudet edistää työllisyysasteen kasvua ovat siis lopulta sittenkin vähäiset. Kilpailu työllistävistä yrityksistä on tietenkin avainasemassa. Hyviä toimenpiteitä tässä tarvitaan – on toki tehtykin, mutta lisää tarvitaan.

Hyvät kollegat!

Sote-alueiden tai pitäneekö sanoa suoraan maakuntien perustaminen Suomeen tulee merkitsemään suurta muutosta kaupunkien taloudessa. Tämä muutos on myönteinen ja pitkällä aikavälillä Vantaankin taloutta tasapainottava, kulujen siirtyessä laajemmille harteille. Lyhyemmällä aikavälillä Vantaan osalta keskimääräistä edullisempi palvelutuotantomme voi kuitenkin johtaa siihen, että verokertymän siirto uudelle sotejärjestäjälle keskimäärän mukaan lisää taloudellista painettamme. Jos näin osoittautuu, se luo varmasti painetta kuntaveron tasolle.

Luotamme kuitenkin toistaiseksi siihen, että pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajien kesken saavutetaan yhteisymmärrys Helsingin, Espoon ja Vantaan muuta maata suuremmasta roolista palvelutuotannossa. Jos yhteisymmärrys löytyy, maan hallitus on luvannut ottaa sen vakavasti huomioon. Ehkäpä siis voimme pitää kiinni hyvistä ja edullisista palveluistamme. Tähän ryhmämme myös kannustaa.

Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Maija Hurri

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut, viranhaltijat ja muut kokousta seuraavat.

Saimme strategiaseminaarissa kaupunginjohtaja Kari Nenosen ja talousjohtaja Patrik Marjamaan selostuksissa linjauksia ja ennakointia vuoden 2017 taloutta varten. Näkymät ovat todella synkät johtuen verotulojen heikkenemisestä, korkeasta työttömyydestä ja maamme talouskasvun pysähtyneisyydestä. Saimme samassa seminaarissa selostusta sote uudistuksesta alivaltiosihteeri Tuomas Pöystin ja kaupunginjohtajan sekä Kuntaliitosta yksikönjohtaja Ilari Soosalun esityksissä.

Olemme suurten muutosten paineessa sote -uudistuksen takia. Uudistus jota kahden keskustalaisen ministerin johdolla valmistellaan tulee ennakkotietojen mukaan kohtelevaan epäoikeudenmukaisesti kuntia, jotka ovat kustannustehokkaasti ja laadukkaasti järjestäneet sosiaali- ja terveystaloudet, kuten meillä Vantaalla on tapahtunut. Ennakkotietojen mukaan juuri nämä kunnat joutuvat lisämaksajiksi uudistuksessa. Kymmenet kunnat jotka kustannuksia kiristämättä ovat suurelta osin valtionavulla pyörittäneet hallintoa ja toimintaansa, josta me pääkaupunkiseudun suuret kaupungit maksamme liki 500 miljoonaa vuodessa jo nykyisin, ovat myös jatkossa saamapuolella suurten kaupunkien veronmaksajien kustannuksella. Ennakkotietojen mukaan Sote uudistuksen rahoituksesta tulee vantaalaisille raskas lisälasku. Voidaan todeta, että hyvin tehtyä ja kustannustehokasta työtä ei sote uudistuksessa arvosteta.

Olemme Vantaalla onnistuneet viime vuosina tuottamaan palvelut kustannustehokkaasti ja asiakastytyytyväisyys mm. sosiaali- ja terveystaloudet osalta on tuoreen tutkimuksen mukaan selvästi parantunut.

Sivistystoimen osalta voidaan puhua opetusmenetelmien uudistamisen ja kehittämisen puhua edelläkävijän roolista. Lukuisat palkinnot ja tunnustukset kertovat siitä innovatiivisesta työstä jota opettajat, oppilaat ja sivistystoimen johto tekevät ja tuloksia syntyy.

Vuoden 2017 talouttamme linjaten, tulopuolta pitäisi vahvistaa. Koska verotulojen lisääntyminen huonosta työllisyystilanteesta johtuen on epävarmaa nousee väistämättä vakavasti harkittavaksi palvelujen maksujen korotuksia enemmän kuin indeksikorotuksilla. Se on kuitenkin parempi tie kuin palvelujen leikkaaminen. Me kristillisdemokraatit emme kannata kuntaveron nostoa, se ei ole ensisijainen ratkaisu tässä tilanteessa.

Me kristillisdemokraatit pidämme talous- ja velkaohjelman tiukka noudattaminen on ensiarvoisen tärkeää menokurin säilyttämiseksi. Tässä yhteydessä on todettava, että jos emme olisi toteuttamaan TVO:ta viime vuosina, Vantaa olisi todella huonossa taloustilanteessa.

Kaupunkimme kasvaa, rakentaminen on lisääntynyt kolmen viime vuoden aikana ennätyslukemiin. Muuttoliike myös muista kunnista on lisääntynyt huomattavasti. Palvelujen tarpeen lisääntyminen on edelleen suuri haaste, mutta siihen kykenemme vastaamaan hyvällä suunnittelulla ja yhteistyöllä.

Velkataakamme kasvu on hidastunut ja korkotason ollessa alhaalla selviämme velanhoidon kuluista, mutta toki velan vähentäminen on myös pidettävä tavoitteena ja aina on olemassa riski, että korot lähtevät nousuun.

Kaikkien näiden vaikeiden asioiden ja haasteiden keskellä haluan nostaa esille myös joitakin niistä vahvuuksista joita meillä Vantaalla on.

Vantaan talous on saatu hyvälle tasapainotuksen uralle. Se on tarkoittanut kovaa työtä viranhaltijoilta, se on tarkoittanut meiltä luottamushenkilöiltä riittävässä määrin tukea ja päätöksiä.

Meillä on vahvuuksia joista nostan vielä lopuksi muutamia oleellisia:

1. Vantaamme on elinvoimainen, voimakkaasti kasvava kaupunki, sijainniltaan erinomainen, Suomen halutuin työpaikka-alue on kansainvälisen lentokenttämme läheisyydessä.
2. Meillä on osaava ja innovatiivinen henkilöstö.
3. Meillä on erittäin ammattitaitoiset esimiehet ja apulaiskaupunginjohtajat.
4. Meillä on Suomen paras kaupunginjohtaja.

**Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp / Ruotsalaisen kansanpuolueen
valtuustoryhmä
Valtuustoryhmän puheenjohtaja Göran Härmälä**

Ärade ordförande

Jag trodde SFP skulle instämma med föregående partier. Vi måste ändå speciellt poängtera att vi anser att stadens ledning visat prov på speciellt gott ledarskap.

För SFP är det viktigt att de stora trafikinvesteringarna är genomförda. Viktigt har det alltid varit för oss att skuldera fås under kontroll. Det här har nu ledningen gjort genom en stram budget.

SFP driver inte på den stora befolkningsökningen. För SFP skulle ju tiden före krigen då vi var i majoritet vara idealisk. Den tiden finns inte längre. Efter kriget tog vi emot en stor mängd Karelska flyktingar. Det var en uppoffring för kommunen. 60-, 70-, 80-talen fortsatte med stark inflyttning. Man får bosätta sig var man vill i Finland vi kan inte styra det. Är Vanda attraktivt och folk flyttar hit så ska vi ta emot dem.

Tjänstemännen ska komma ihåg att för varje sak vi här kritiserar finns det hundratals åtgärder vi inte nämner. Det betyder att vi är nöjda med de här sakerna eller tycker att de är utmärkta.

Jag kommer att ta upp tre detaljer: Stadens jordbruk för kritik, sysselsättningen för förslag, östra Vandas skolor för kritik och förslag.

I de föregående budgetförhandlingarna utlovades en utredning om stadens lantbruk. Den finns nu.

EU meddelade staden sitt maximala missnöje med att denna driver lantbruk. Stöden togs bort och staden förlorade en summa om c:a 200.000€. En summa som nu betalas av stadens skattebetalare. Förr bekostade EU t.o.m. lanskapsåkrarna nu gör staden det. Utarrenderade hade åkrarna dessutom gett c:a 100.000€ i intäkter. Bolagiseringsutredningen konstaterar att tåget redan gått och att åkrarna är stödodugliga. Odlingen fortsätter som förr men vi ska konstatera att det här nu är en hobbyodling till en kostnad om ungefär 300.000€ per år för en personal om tre personer. Vi ska inte göra liknande misstag i framtiden.

I fråga om sysselsättningen vill vi komma med ett förslag efter att ha hört Jaakko Niinistös anförande om sysselsättningen för några veckor sedan. Det är det finska uttrycket "työnantaja tarjoa työpaikan" som kan inverka passiverande. Det har funnits överskott på arbetskraft sedan 80-talet. Arbetsgivaren har inte behov av att erbjuda arbetsplatser. Det är arbetstagaren som ska erbjuda sitt arbete åt arbetsgivaren. Arbetsgivaren är alltid intresserad av att köpa arbete. Staden kunde hjälpa de arbetslösa att aktivt plocka fram och marknadsföra det arbete de kan erbjuda. Det är inte bara den egna befolkningen som kan missledas, också invandrare kan få den uppfattningen att en arbetsplats är något som man kommer att bli erbjuden bara man väntar.

Jag skulle inte ha tagit upp det här om jag inte själv i går befunnit mig i rollen som arbetsgivare. Jag hade inga som helst planer på att erbjuda någon en arbetsplats. Jag blev kontaktad av en ung Vandabo som erbjöd sina arbetsinsatser. Det slutade med att hon nu är anställd därför att hon hade lämpligt arbete att sälja.

Sen har vi då skolsoppan i östra Vanda. Man ska inte blanda finsk- och svenskspråkiga elever. Det handlar om helt olika storleksenheter. På svenska sidan handlar det om tiotal elever på finska sidan om hundratal. Det som är en jättestor sak på den svenska sidan är knapphandel på den finska sidan. Att det nu plötsligt är gott om utrymme på finska sidan i Håkansböle är ett tillfälligt fenomen. Redan nu är prognoserna fel och båda depåområdena kommer att bebyggas med bostäder. De svenska eleverna kommer att vara i vägen inom kort. Västersundom skola fungerar i ett annat tidsperspektiv, skolan har funnits i 142 år.

Folket på fältet har sagt att jag får nämna tvångsförflyttningarna av Krimtatarerna och annat dylikt. Mina fullmäktigegruppskolleger säger ändå att jag ska vara konstruktiv och positiv. Det begränsar rejält vad jag kan säga.

Västersundom är alltså en god inlärningsmiljö något som är viktigt för Vanda. Det är också här man lär sig delaktighet (yhteisöllisyys) på riktigt. Alla är välkomna att ta modell. Att förstöra den här miljön tillför heller inget åt de andra.

För den svenska minoriteten i Vanda är "svenska rum", svenska miljöer en överlevnadsfråga. Det är också minoritetens rätt att själv definiera sina egna upplevelser. Majoriteten kan inte diktera hur minoriteten ska uppleva besluten.

Det finns flera förbryllande fakta i de här skolsakerna:

- bildningsverkets iver genom åren att flytta Västersundom skola
- ryktena som sprids att skolan skulle vara trång
 - att inneluften skulle vara dålig
 - att täckdikena saknas

Den som föreslår täckdiken kring en gammal stensockel borde skaffa sig ett nytt jobb. Torkar man ut en gammal sockel så rämnar den.

Värsst är ryktet om att Västersundom skola själv vill flytta till Hevoshaan koulu.

SFP föreslår att baracken som ska till Sotungin koulu körs ända till Västersundom. Sedan flyttar Håkansböle daghem in i den och all personal och alla barn finns på ett och samma ställe.

På det här sättet undviker vi att de svenska eleverna slänger ut de finska från Hevoshaan koulu.

Om jag vore en elev i Hevoshaan koulu som i höst får lämna min egen skola för att flytta in i en barack vid Sotungin koulu några hundra meter bort skulle jag säkert uppleva det som om dom jävla svenskarna kom och kastade ut mig. SFP vill inte skapa sådana här motsättningar. SFP motsätter sig motsättningar.